

âld Barradiel

Jaargang 12 | januari 2014

ISSN: 2211-3339

FAN EIGEN HIEM

Dit is de eerste Ald Barradiel van 2014 van de 12de jaargang. Er zijn al heel wat woorden geschreven in die afgelopen jaren. En wie weet hoeveel woorden er nog zullen volgen. Op het decembernummer 2013 hebben we weer een aantal leuke reacties ontvangen. "Dat doet de burger goed!". Maar het blijft altijd weer een opgave om leuke verhalen en artikelen bij elkaar te scharrelen. Via de email kreeg ik van Pieter Steensma, een nazaat van de vroegere notaris Steensma uit Minnertsma, zijn jeugtherinneringen uit de periode van de Tweede Wereldoorlog. We zullen proberen er beeldmateriaal bij te krijgen zodat zijn herinneringen wat meer gaan spreken. In Ald Barradiel van april en mei zullen wie hiervan publiceren.

BESTUURLIJK

Ja... wy skriuwe alwer 2014!! Op freed 31 januari komt ús lid Renze Yetsenga nei de Bijenkoer yn Winaam om ús it ien en oar oer syn femylje te fertellen. Hy hat der ek in boek oer gearstalt. In wike as fjouwer nei dy lêzing kinne wy wer nei Wynaam om mei it Archeologisch Steunpunt in jûn te hâlden. It nije jier wie noch mar in wike oan 'e gong doe't ús lid Willem Spoelhof samar stoar. Hy wie och sa warber en belutsen yn it doarp Tsjommerum en yn de gemeente Frjentsjeradiel en Barradiel. Wy ha gauris mei him fergadere...de lêste jierren i.v.m. De Bunker by Koehoal! Wy winskje de femylje in protte strekte ta! Fieder kinnen wy meldde dat wy âld-Easterbierumer Piter van der Woude him oan it tarieden is om it boek oer de middenstân fan Easterbierum te skriuwen. Bestjoerlid Gerry Westra kaam op it idee om him te freegjen, en sadwaande is de siktaris nei 't Fean west om Piter in besite te bringen en it der mei him oer te praten. Piter sjocht der wol wat yn mar is ek noch drok dwaande om in biografie te skriuwen. Wy moasten him net opjaae, mar sa te begripen hat hy der wol earen nei. Letter mear hjir oer.

Lit ús hoopje op in goed 2014

Groetnis, Klaas Evert Andringa.

Pentekening Tzummarum van onbekende tekenaar

BETALING CONTRIBUTIE 2014

Veel leden hebben de penningmeester gemachtigd om het contributiebedrag van € 15,00 automatisch van hun rekening af te schrijven. De bedoeling is dat in de laatste week van januari en de eerste week van februari het geld wordt geïncasseerd van de 'nieuwe' IBAN rekeningnummers.

Die leden die géén automatische incasso hebben afgegeven worden verzocht om het bedrag van € 15.00 bij te laten schrijven op rekening:

NL75 RABO 0325 5382 71 t.n.v. Oudheidk. Ver. Barradeel

LEDENNIEUWS

Nieuw:

G. Haarsma, Hoarnestreek 6, 8854 RP
OOSTERBIERUM

KAARTEN EN PENTEKENINGEN

Catrinus Nouta (lid) heeft de Oudheidkundige Vereniging Barradeel enkele kadastrale kaarten en pentekeningen geschonken. De pentekeningen zijn van Tzummarum (zie afbeelding). De maker is onbekend. Eén is van Franeker die is gemaakt door de illustrator Ies Spreekmeester ('78). Hartelijk dank hiervoor.

WEBSITE OUD TZUMMARUM

Velen van u kennen waarschijnlijk deze website wel die door Wietse en vrouw Betty is gemaakt en waar ontzettende veel foto's en verhalen –gesorteerd in verschillende categorieën - op staan. Regelmatig wordt de website aangevuld. Sinds kort is er een nieuwe categorie aan de website toegevoegd: 'It Bûthúsbankje'.

Op het 'Bûthúsbankje' werden vroeger de sterkste verhalen verteld en iedere dorpsbewoner werd wel eens besproken. Wietse en Betty willen graag die oude verhalen vastleggen op hun website. Harm Zaagsma (lid) was de eerste die op het digitale 'Bûthúsbankje' heeft gezeten. Hieronder een impressie van het eerste verhaal.

Tegenover Achterom 4 komen wij aan bij de achteringang van Nije Buorren 3. In mijn jongensjaren was Nije Buorren 3 het woon-winkelhuis van Omke Jan en Muoike Boukje Koudenburg-Zaagsma. (In de zeventiger jaren zou hier de Doe-het-zelf winkel van de Fam. Zaagsma starten.) Muoike had voor de kruideniers- en C. Jamin winkel, terwijl omke aan het Achterom zijn gardeniersbedrijf uitoefende. Vanaf mijn vijfde levensjaar was ik hier zo nu en dan te vinden, want de veehouderij van omke en neef Age trokken me wel aan.

Als je vanaf het Achterom het Bûthús in stapte, had je rechts 2 koeien ('it koue rûtsje' zit er nog steeds). De stront kwam in een diepe grophe, terwijl de jarre vanuit de grophe in een kolk aan het Achterom terecht kwam. Op de kolk lagen een paar ijzeren platen, die verwijderd werden als Age handmatig de inhoud in een jarretank pompte. Het werd dan over het land uitgereden. Op de ijzeren platen lag 's winters vaak bietenlooftuil. Het had ongeveer dezelfde zure lucht als de zuurkool die een hok verder bij Piet Houtsma in een groot houten vat zat. Naast de koeien -gescheiden door een houten schot- stonden 2 hynders. Het ene was een zwaar type Bovenlander, maar te licht gebouwd voor een 'Belg'. Het andere was wat groter en had witte manen en een bles. Ze trokken gezamenlijk de ploeg. De stukken land lagen verspreid om onze dorpen o.a. aan de 'Swarte Leane' en achter de Jaai-eker, door omke 'Heilo State' genoemd, omdat Heiltje Nieuwhof met haar zoon Klaas er woonden. Later liet zoon Age er met zijn wouw Anne Koudenburg-Bouwma een nieuwe woning bouwen (Hoarpaed 6).

Omstreeks begin juni als het zaaigoed in de grond zat en de aardappelen gepoot waren, had omke Jan voor een paar maanden één paard over. Dit werd dan verhuurd aan een greidboer, ergens achter Franeker, want daar moest dan gemaaid en gehooïd worden. Zo'n boer moest wel zorgen dat de afrastering om zijn Finne in orde was. Het kwam wel voor dat zo'n útfanhûzer 's nachts uitbrak en op pad ging om vervolgens 's morgens vroeg weer bij zijn eigen boer voor de hikke te staan. 's Winters was het in het bûthús van omke en Age goed toeven. Tegen het houten 'skut' op het bûthúspaad achter de kowesturten en de hynstekonten stond een bûthúsbankje waar vaak wel even tijd was voor een praatje. De geluiden van bieten kauwende koeien en hooi etende paarden vermengd met de geur van koeienwasem en hynstemiich waren voor de meeste dorpsjongens de gewoonste zaak van de wereld. Aan het skut waar ook de tuolle hing, zaten ook de bruine platen uit 'De Boerderij' met daarop stamboekbollen en bekroonde enters en twenters van de Bovenlanders. Ook het paardentuig hing daar.

Als omke me vroeg of ik mijn vingers even wilde tellen, dan wist ik dat ik achter het skut voerbieten mocht snijden. Het was daar een stuk kouder. De oranjeachtige bieten op de bult begonnen al wat uit te spruiten. Een groot hakmes dat op een half versleten plankje vast zat met een houten handvat, was mijn gereedschap. De gesneden bieten gooide ik in een gevlochten tenen korf, zodat ze alvast klaarstonden voor het vee.

Als je door het bûthús liep, kwam je achter het huis. Hier had Age een groot konijnenhok. Ik denk van wel acht delig. Er zaten aparte nesthokjes in. Jaren later hadden de jongens van burgemeester Duker het in hun tuin.

(zie vervolg www.oudtzummarum.nl)

Colofon

Ledenadministratie	: Gerrit Bouma (secretaris)
Correspondentieadres	: Reiddomp 17, 9101 HJ DOKKUM
Telefoon	: 0519-241409
Email	: g.bouma04@knid.nl
Website	: www.oudbarradeel.nl

Bankrekening RABO	: NL75 RABO 0325 5382 71
Kamer van Koophandel	: 4000368